

LBRIS

We know

Asociația Învățătorilor Harghiteni

Coordonator Elena Mîndru

ÎNVĂȚĂM, JUCÂNDU-NE!

JOCURI DIDACTICE

LIMBĂ ȘI COMUNICARE

JOCURI
Didactice

PENTRU
CLASELE
I - a II-a

CUPRINS

ARGUMENT	3
JOCURI DIDACTICE PENTRU CLASELE I – a II-a	5
ACTIVITĂȚI RECREATIVE ÎN COMPLETAREA ACTIVITĂȚILOR DE CITIT-SCRIS	34
EXERCIȚII PENTRU DEPISTAREA TULBURĂRILOR DE LIMBAJ	37
EXERCIȚII PENTRU DEPISTAREA TULBURĂRILOR DE AUZ	39
EXERCIȚII PENTRU ÎMBOGĂȚIREA VOCABULARULUI	40
JOCURI DIDACTICE PENTRU CLASELE a III-a – a IV-a	45
EXERCIȚII PENTRU FOLOSIREA CORECTĂ A ORTOGRAMELOR	78
JOCURI PENTRU DEZVOLTAREA LIMBAJULUI	79
JOCURI DE COMUNICARE	83
UTILIZAREA JOCURILOR ÎN DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE COMUNICARE A COPIILOR DISLEXICI	85
LIMBA ENGLEZĂ PRIN JOC	88
BIBLIOGRAFIE	93

1. GĂSEȘTE CUVINTELE POTRIVITE!

Scopul:

- perfecționarea deprinderii de a formula propoziții dezvoltate, corecte din punct de vedere gramatical și cu sens logic;
- educarea capacității de a opera cu material verbal corespunzător cunoștințelor copiilor despre fenomene, ființe, lucruri, activități desfășurate în diferite anotimpuri.

Sarcina didactică: completarea propozițiilor enunțate de conducătorul jocului cu cuvântul corespunzător, formularea unor propoziții în care să se includă în mod logic un cuvânt dat.

Regulile jocului: copilul atins pe umăr cu bagheta completează cuvântul care lipsește din propoziție, reluând apoi întreaga propoziție, sau formulează o propoziție cu un cuvânt dat.

Clasa de copii aprobă prin aplauze răspunsurile corecte.

Material didactic: o baghetă făcută dintr-un bețișor învelit în poleială.

Indicații pentru organizarea și desfășurarea jocului:

Copiii vor fi așezați în semicerc. Învățătoarea va formula propoziții, iar copiii trebuie să le completeze folosind cuvintele potrivite.

Astfel, se pot utiliza propoziții de tipul:

- Merele se culeg din (livadă).
- Toamna, copiii merg la (școală).
- Iarna, afară ninge, este (frig).
- Cireșele (sunt gustoase).
- Primăvara, pomii (înfloresc, înfrunzesc).
- fac omul de zăpadă (copiii).
- stropește florile (grădinarul).

Copiii pot fi solicitați să găsească mai multe cuvinte potrivite pentru aceeași propoziție.

În partea a doua a jocului, copiii pot fi antrenați în calitatea de conducători ai jocului. De asemenea, se modifică sarcina didactică. Conducătorul jocului spune un cuvânt (cu rol fie de subiect, fie de predicat, fie de atribut, fie de complement), iar copiii trebuie să construiască o propoziție cu sens în care să fie inclus cuvântul respectiv. Astfel, după cuvântul: **școlarul**... copiii pot formula diferite propoziții: *Școlarul merge la școală. Școlarul își face lecțiile. Școlarul este silitor.*

Cântă: Privighetoarea cântă frumos. Copiii cântă un cântec de primăvară.

Învățătoarea poate stimula formularea de propoziții fie prin imagini, fie prin acțiuni mimate, pe rând, de către un copil sau prin intermediul unor obiecte.

Joc propus de

inst. Maria Stan, Școala O. C. Tăslăuanu, Bilbor

2. RĂSPUNDE REPEDE ȘI BINE!

Scopul:

- precizarea și activizarea vocabularului privind unele cuvinte (adjective, substantive) cu sens contrar;
- perfecționarea formulării corecte și cu sens a propozițiilor;
- obișnuirea copiilor de a-și adresa unii altora întrebări și de a răspunde prompt, de a se consulta în grup în vederea formulării întrebărilor sau a răspunsurilor, de a-și alege reprezentantul în dialogul dintre grupuri.

Sarcina didactică: găsirea antonimelor unor cuvinte, formularea unor propoziții cu acestea.

Regulile jocului: fiecare echipă are dreptul să spună, pe rând, 4-5 cuvinte, la care cealaltă echipă trebuie să găsească antonimul. Echipele n-au voie să repete un cuvânt care s-a mai spus. Fiecare echipă trebuie să respecte timpul dat pentru consultare: la sunetul clopoțelului să pună întrebarea sau să dea răspunsul. Echipa care nu se încadrează în timp sau nu răspunde corect pierde un punct sau un steguleț din cele care i-au fost repartizate la început.

Câștigă echipa care a reușit să păstreze cele mai multe dintre stegulețele primite.

Material didactic: un clopoțel sau alt instrument cu care se poate da un semnal auditiv, stegulețe așezate într-un vas sau pe un suport.

Indicații pentru organizarea și desfășurarea jocului:

La începutul jocului, copiii vor fi împărțiți în două echipe, cu un număr egal de membri. Alegerea unui conducător nu este o cerință obligatorie, ci rămâne la latitudinea învățătoarei, în funcție de nivelul dezvoltării copiilor.

Se va urmări respectarea regulii de a nu se folosi de mai multe ori același cuvânt. Vor răspunde, prin rotație, toți membrii echipei. Se va stimula spiritul de creativitate al copiilor în găsirea unor antonime cât mai variate, pornind de la aspecte concrete: dimensiuni, asperitate, intensitate, rapiditate, duritate, temperatură, greutate, culori, ajungând până la însușiri morale: harnic-leneș, bun-rău, corect-incorect, ascultător-neascultător etc.

Unul dintre copii sau învățătoarea va avea grijă ca la fiecare răspuns greșit să îndepărteze un steguleț din colecția echipei respective. Aceeași sancțiune va fi aplicată atunci când copiii nu reușesc să se încadreze în timp și pierd rândul la adresarea unei întrebări. Învățătoarea va participa alternativ la o echipă sau la alta în prima parte a jocului, pentru a-i organiza în consultarea reciprocă și la alegerea reprezentantului. În partea a doua a jocului va acorda independență cât mai mare copiilor în rezolvarea sarcinilor jocului.

În încheiere, se va stabili echipa câștigătoare, care va avea latitudinea să ofere echipei necâștigătoare un dar de consolare (cântec, executarea unui dans). Acest procedeu va fi folosit pentru a atenua astfel spiritul de concurență pe care uneori întrecerea îl îmbracă într-o formă nedorită.

3. REPETĂ CE SPUN EU!

Scopul:

- formarea deprinderii de a pronunța corect silabe și cuvinte care se deosebesc printr-un singur sunet;
- dezvoltarea auzului fonematic.

Sarcina didactică: găsirea unor silabe paronimice.

Regulile jocului: Învățătoarea va pronunța o anumită silabă (sau un cuvânt), iar copilul cu care aceasta dă mâna trebuie să repete și să găsească o altă silabă asemănătoare (sau un alt cuvânt), diferind doar printr-un singur sunet. Dacă cel solicitat nu răspunde prompt, educatoarea trece la alt copil.

Indicații pentru organizarea și desfășurarea jocului:
se vor pronunța silabe perechi după cum urmează:

pa-ta	ca-ga	fa-va	sa-ca
ma-la	a-ja	la-ra	
etc.,			

apoi se vor căuta combinații de silabe care să aibă un sens:

casa-masa	cal-car	corn-horn	mere-pere
ceața-gheața	varză-barză	ață-rață	cine-ține
muscă-mușcă	lac-rac	vine-șine	

Atmosfera de joc va fi imprimată prin rapiditatea cu care învățătoarea va solicita copiilor răspunsurile, provocând o întrecere pentru găsirea silabei sau cuvântului corespunzător.

*Joc propus de
inst. Maria Stan, Școala O. C. Tăslăuanu, Bilbor*

4. JOCUL LITERELOR - joc concurs

Scopul: dezvoltarea deprinderii de a forma cuvinte noi, de a citi corect, conștient.

Sarcina didactică: elevii vor forma cuvinte pornind de la anumite scheme.

Descrierea jocului: clasa de elevi se împarte în două grupe.

Varianta I:

Formați cuvinte punând câte o literă în locul liniuței.

CA -

-

-

AR -

-

-

Varianta a II-a:

Puneți câte două litere în locul punctelor și formați cuvinte cunoscute.

VA -

-

-

C -

Varianta a III-a:

Completați cuvintele cu atâtea litere câte puncte sunt, ținând seama și de explicațiile din paranteze.

- r.. (de albine)
- r.. (creangă)
- r.. (sunt vesel)
- m.. (fruct)
- p.. (pom fructifer)
- c.. (cu boi)

- f.. (luminează)
- har.. (la geografie)
- car.. (de citire)
- iar.. (scuză)
- zar.. (zgomot)
- var.. (zarzavat)

Varianta a IV-a:

Completați cuvintele de mai jos schimbând mereu litera a treia:

RA_A (la tablouri)	MA_A (numele cel mai drag)
RA_A (când se lovește cineva)	MA_A (se țin hârtii în ea)
RA_A (pasăre de curte)	MA_A (nume de fată)
RA_A (de soare)	MA_A (mobilă)

Joc propus de
înv. Dorina Doina Țăran, Școala Sf. Andrei, Sârmaș

Scopul:

- însușirea corectă de către copii a formelor de singular și plural ale substantivelor, precum și a deprinderii de a le include corect în propoziții;
- dezvoltarea atenției și memoriei vizuale;
- exersarea pronunțării corecte a unor sunete.

Sarcina didactică: alegerea corectă a jetonului cu una sau mai multe imagini și exprimarea corectă a singularului și pluralului.

Regulile jocului: copilul chemat de învățătoare vine la masa ei, alege un cartonaș și spune dacă pe el e reprezentat un element (sau mai multe elemente). Copilul care are jetonul cu imaginea mai multor elemente de același fel (sau cu o imagine a obiectului) ridică repede cartonașul și formulează propoziția.

Material didactic: cartonașe cu diferite desene reprezentând un singur lucru sau ființă și altele reprezentând mai multe obiecte sau ființe de același fel, jucării.

Indicații pentru organizarea și desfășurarea jocului:

Pentru fiecare substantiv propus în joc vor exista două cartonașe, unul cu un singur element, iar altul cu două sau mai multe elemente de același fel. Unul din cartonașe va fi pe masa învățătoarei, iar celălalt, repartizat copiilor în așa fel încât să existe atât pe masă cât și la copii cartonașe care conțin un singur element și care redau mai multe elemente.

Pe rând, câte un copil vine la masa învățătoarei și alege un cartonaș. De exemplu, ridicând un cartonaș cu mai multe elemente, el spune: „Eu am pe cartonaș multe flori”. Copilul la care se află cartonașul cu o singură floare se ridică și spune: „Eu am cartonașul cu o floare”. Apoi formulează propoziția despre floare. Copilul care se află la masa învățătoarei trece la plural propoziția respectivă.

În partea a doua a jocului, învățătoarea (sau un copil) spune un cuvânt la singular (sau plural), iar copiii trebuie să spună același cuvânt la plural - respectiv la singular. În continuarea jocului, se vor alcătui propoziții în legătură cu acele cuvinte folosite în joc. De exemplu: „În grădină sunt flori multe.” Sau „Ionel a văzut o pisică”.

Joc propus de

Inst. Maria Stan, Școala O. C. Tăslăuanu, Bilbor

Scopul: îmbogățirea vocabularului,

Sarcina didactică: formarea cuvintelor într-un timp cât mai scurt, folosind literele scrise pe omul de zăpadă.

Material didactic: o coală mare pe care va fi desenat un om de zăpadă. Pe el vor fi scrise litere mari și mici de mână, fulgi de zăpadă din hârtie cartonată.

Elevii primesc câte un fulg de zăpadă din hârtie cartonată pe care vor scrie două-trei cuvinte formate cu ajutorul literelor scrise pe omul de zăpadă. Cei care au reușit să scrie cât mai repede cuvintele pe fulgi vor merge și îi vor lipi pe coala mare, lângă omul de zăpadă. Vor primi recompensă câte un omuleț de zăpadă, fiind considerați câștigători.

Joc propus de

Prof. Nicoleta Ilisan, Școala Andrei Șaguna, Toplița

7. GĂSEȘTE CUVÂNTUL!

exercițiu-joc

Scopul: scrierea corectă a cuvintelor.

Sarcina didactică: identificarea unei imagini și formarea cuvântului corespunzător folosind literele alfabetului.

Material necesare: imagini decupate (animale, fructe, obiecte), literele alfabetului decupat, prioritar vocale.

Descrierea jocului: fiecare elev primește câte o imagine și formează cuvântul corespunzător din literele alfabetului decupat. Se rostesc cu voce tare, se analizează și eventualele greșeli se corectează, cuvintele se transcriu pe caiete. „Câștigătorii” vor fi elevii care au format încă de la începutul activității cuvintele corect.

Joc propus de

Prof. Ana Maria Platon Cotfas, Școala Sf. Andrei, Sârmaș

8. ȘTAFETA

Scopul: consolidarea deprinderii de a despărți corect cuvintele în silabe, ortografierea corectă a cuvintelor propuse.

Sarcina didactică: elevii formează cuvinte noi, pornind de la o silabă dată.

Materiale necesare: o foaie de hârtie, creioane.

Descrierea jocului: primul jucător scrie pe foaia de hârtie un cuvânt și subliniază ultima silabă, iar cel din dreapta lui va scrie un alt cuvânt, care să înceapă cu ultima silabă a cuvântului precedent și va sublinia, de asemenea, ultima silabă. Următorul jucător va proceda la fel.

Cel care nu știe să formeze un cuvânt cu silaba dată va fi eliminat. Cei eliminați în timpul jocului vor fi „pedepsiți” de „câștigători”.

Exemplu: cuvântul **carte**: J1. - carte, J2. - terasă, J3. - săpăligă, J4. - găleată, J5. - tătar etc.

Regulă: jocul nu se întrerupe.

Joc propus de

prof. Ana Maria Platon Cotfas, Școala Sf. Andrei, Sârmaș

9. CAREUL „CIFRAT”

Scopul: activizarea și îmbogățirea vocabularului, dezvoltarea atenției, a perspicacității.

Sarcina didactică: se cere elevilor să găsească unele cuvinte și să așeze într-o anumită ordine literele rămase pentru a descoperi cuvântul (ca sarcină suplimentară se poate cere elevilor să găsească alte cuvinte cu sens asemănător celui descoperit).

Material necesar: foaie de hârtie, creion negru și creioane colorate.

Caută în careul alăturat cuvintele cu sens opus pentru: **rece, leneș, acru, murdar, întuneric, scund**. Colorează în culori diferite cuvintele descoperite în careu, iar din literele rămase formează un cuvânt.

Careul cu litere poate fi adaptat în funcție de subiectul lecției.

B	C	A	L	D	R
H	A	R	N	I	C
A	D	U	L	C	E
C	U	R	A	T	V
L	U	M	I	N	A
O	I	N	A	L	T

Joc propus de

inst. Monica-Camelia Szebeni, Școala Sf. Andrei, Sârmaș

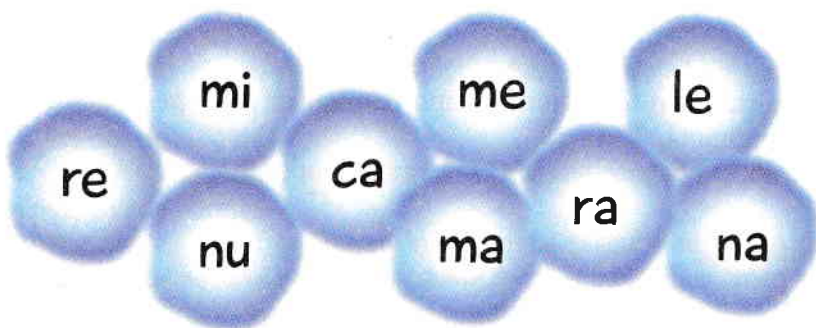

10. BULGĂRI DE ZĂPADĂ

Scopul: activizarea și îmbogățirea vocabularului, dezvoltarea capacității de selectare a silabelor corespunzătoare.

Sarcina didactică: formarea de cuvinte cu sens prin lipirea a două-trei-patru silabe („2-3-4 bulgări”).

Material necesar: jetoane - bulgări cu silabe.

*Joc propus de
inst. Monica-Camelia Szebeni, Școala Sf. Andrei, Sărmaș*

11. PÂRTIEEEE!

Scopul: îmbogățirea vocabularului.

Sarcina didactică: alcătuirea propozițiilor din una, două, trei, patru sau mai multe cuvinte, „coborând cu săniuța la vale”, fie prin dezvoltarea primei propoziții, fie alcătuind alte propoziții.

Sau:

Sarcina didactică: obținerea de cuvinte noi, al căror număr de silabe crește în mod progresiv.

Ninge.
Afară ninge.
Afară ninge frumos!
Iată, afară ninge frumos!
Iată, ce frumos ninge afară!

măr
ma-re
ma-ca-ra
ca-ra-me-le
ca-ra-me-le-le

*Joc propus de
inst. Monica-Camelia Szebeni, Școala Sf. Andrei, Sărmaș*

